

پیشگفتار

امروزه کاربرد وسیع روش‌های آماری برای تجزیه و تحلیل داده‌هایی که از تحقیقات میدانی در زمینه پزشکی، اقتصاد، جامعه‌شناسی، روانشناسی و سایر رشته‌های علوم و صنعت بدست می‌آیند، بر کسی پوشیده نیست، به طوری که با افزایش زمینه‌های مختلف تحقیقاتی علاقمندان به استفاده از روش‌های آماری نیز رو به افزایش است. در طول مدتی که در شاخه آمار و مشاوره آماری در حوزه‌های مختلف مشغول به تدریس و تحقیق می‌باشم به عنوان یک معلم همواره خود را به رعایت چهار اصل در انتقال دانش آماری به دانشجویانم ملزم می‌دانم. اول آن که دانشجویانم باید تا حد قابل قبولی با مفاهیم و تئوری آمار آشنا شوند. دوم آن که به توانایی بالا در به کارگیری مفاهیم تئوری در زمینه‌های مختلف کاربردی دست یابند. سوم آن که در طراحی و برنامه ریزی طرح‌های تحقیقاتی و تولید داده‌های واقعی (و البته قابل تحلیل) تبحر لازم را کسب کنند و بالاخره همواره بکوشند تا به دانسته‌های خود در زمینه دانش آماری و کاربردی سازی آن عمق ببخشند. به همین دلیل این کتاب بر همین چهار اصل استوار شده است. در کتاب حاضر برخی مفاهیم تئوری آمار، قابل فهم برای دانشجویان و محققان با دانش آماری پایین، گنجانده شده است. اگر چه بدون خواندن این بخش از کتاب بقیه مطالب کتاب قابل استفاده خواهد بود لیکن توصیه اکید دارم که خواننده خود را ملزم به یادگیری این قسمت کند. همچنین در حوزه کاربردی سعی شده است مثال‌های کاربردی مختلفی گنجانده شود که نویسنده خود در جمع آوری بسیاری از آنها نقش داشته است.

برای افزایش توان تحقیقاتی خوانندگان این مجموعه در طراحی پروژه‌های تحقیقاتی سعی شده است که روش‌های آماری معرفی شده در این کتاب با مثال‌های ملموس و متنوع در حوزه‌های مختلف پزشکی، صنعتی، روانشناسی و غیره توضیح داده شوند. در نهایت برای عمق بخشی به دانسته‌های آماری در اکثر فصل‌ها پرسش‌هایی

ج _____ آشنایی با مفاهیم پایه در روش‌های آماری

چالشی برای خوانندگان طراحی شده است. پرسش‌هایی که اگر خواننده بتواند برای آنها پاسخ‌های مناسب فراهم کند بی‌شک افق‌های زیبایی از دانش آماری به روی او گشوده خواهد شد. به دلیل آن که پاسخ این پرسش‌ها در درون این مجموعه یافت نمی‌شود لذا انجام پژوهش به موازات یادگیری این کتاب از اهداف اصلی بوده است. به نظر نویسنده منابع معرفی شده در پایان این کتاب گزینه‌های مناسبی برای تحقیق در این خصوص می‌باشند.

هرچند در نوشتن این کتاب سعی وافر شده است که از لفاظی و یا کلی‌گویی خودداری شود لیکن کتاب خالی از اشکال نبوده و نویسنده با آغوش باز از هر گونه اظهار نظر و پیشنهاد کارشناسان، آمارشناسان و اساتید معزز برای اصلاح کتاب استقبال می‌کند.

در پایان لازم می‌دانم از همکاران محترم گروه آمار دانشگاه قم و بویژه از جناب آقای دکتر بهزاد محمودیان که در ویراستاری فنی این کتاب کمک شایانی به بنده نمودند و خانواده عزیزم که با صبر و حوصله با من همراه بودند تشکر و قدردانی کنم.

سید کامران قریشی

آذر ۱۳۹۵